

Çalışmadığı Halde Ücret Ödenmesi Mümkün mü?

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

Sirküler No: 1350

Tarih: 08.11.2025

Kısa Cevap

Ücret kural olarak bir iş karşılığında ödenir; ancak üç durumda çalışılmadan ücret ödenmesi mümkündür: **hastalık hâlinde aylık (maktu) ücretli işçiler, zorlayıcı sebeplerde bir haftaya kadar yarım ücret ve işverenin temerrüdü.**

Giriş

Ücret bir iş karşılığında ödenmekte olup, aşağıdaki üç durumda çalışmadan ücret ödenmesinin mümkün olduğunu ifade edebiliriz.

Birinci Durum: Hastalık Hali

4857 sayılı İş Kanunu'nun 49'uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre; hasta, izinli veya sair sebeplerle mazeretli olduğu hallerde dahi aylığı tam olarak ödenen aylık ücretli işçilere 46, 47 ve 48 inci maddenin birinci fıkrası hükümleri uygulanmaz. Ancak bunlardan ulusal bayram ve genel tatil günlerinde çalışanlara ayrıca çalıştığı her gün için bir günlük ücreti ödenir.

Bu maddede aylık ücretli yani maktu ücretli işçilerin hastalıkları durumunda ücretlerinin herhangi bir kesintiye uğramadan tam olarak ödeneceği belirtilmektedir.

Bununla beraber, 48'inci maddesinin son fıkrasında da "hastalık nedeni ile çalışılmayan günlerde Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenen geçici iş göremezlik ödeneği aylık ücretli işçilerin ücretlerinden mahsup edilir." düzenlemesine yer verilmiştir.

Bu durum sadece ve sadece maktu aylık sistemlerinde geçerli olup, diğer ücret şekillerinde (iş sözleşmelerinde aksi kararlaştırılmamışsa) söz konusu değildir.

İkinci Durum: Yarım Ücret Hali

4857 sayılı Kanunun 40'inci maddesine göre; 24 ve 25 inci maddelerin (III) numaralı bentlerinde gösterilen zorlayıcı sebepler dolayısıyla çalışamayan veya çalıştırılmayan işçiye bu bekleme süresi içinde bir haftaya kadar her gün için yarım ücret ödenir.

4857 sayılı Kanunun 46'ncı maddesinin beşinci fıkrasındaki “bir işyerinde işin bir haftadan fazla bir süre ile tatil edilmesini gerektiren zorlayıcı sebepler ortaya çıktığı zaman, 24 ve 25 inci maddelerin (III) numaralı bentlerinde gösterilen zorlayıcı sebeplerden ötürü çalışılmayan günler için işçilere ödenen yarım ücret hafta tatili günü için de ödenir.”

Üçüncü Durum: İşverenin Temerrüdü Hali

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 408'inci maddesine göre; işveren, işgörme ediminin yerine getirilmesini kusuruyla engellerse veya edimi kabulde temerrüde düşerse, işçiye ücretini ödemekle yükümlü olup, işçiden bu edimini daha sonra yerine getirmesini isteyemez. Ancak, işçinin bu engelleme sebebiyle yapmaktan kurtulduğu giderler ile başka bir iş yaparak kazandığı veya kazanmaktan bilerek kaçındığı yararlar ücretinden indirilir.

Sık Sorulan Sorular

Hastalıkta ücret kesintisiz ödenir mi?

Aylığı tam olarak ödenen aylık (maktu) ücretli işçilerde evet; diğer ücret şekillerinde iş sözleşmesinde aksi kararlaştırılmamışsa söz konusu değildir.

Geçici iş göremezlik ödeneği ücretten düşülür mü?

Aylık ücretli işçilerde, hastalık nedeniyle çalışılmayan günler için SGK'nın ödediği geçici iş göremezlik ödeneği ücretten mahsup edilir.

Zorlayıcı sebeplerde ne kadar ücret ödenir?

Bekleme süresi içinde bir haftaya kadar her gün için yarım ücret; bu yarım ücret hafta tatili günü için de ödenir.

İşveren işçi çalıştırmazsa ücret öder mi?

Evet. TBK 408'e göre işgörme edimini kusuruyla engelleyen veya kabulde temerrüde düşen işveren ücreti ödemekle yükümlüdür; işçinin tasarruf ettiği giderler ve başka işten kazandığı ya da kazanmaktan bilerek kaçındığı yararlar indirilir.

Resmî Kaynaklar

- 4857 sayılı İş Kanunu (24, 25, 40, 46, 48 ve 49'uncu maddeler)
- 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu (408'inci madde — işverenin temerrüdü)

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

PROZON'DAN

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirkülerleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/calismadigi-halde-ucret-odenmesi-mumkun-mu/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 02:46 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net